

'Populaire' start bij culturele week Van Ledderom

25-9-89

■ VEENDAM – Na het vertrek zaterdagmorgen van de eerste extra bus vanaf het Veenkoloniaal Museum was de toon van de eerste Grunneger culturele week Van Ledderom meteen gezet. Niet al te literair; vol variatie, voor jong en oud, zoals het plan was. Al moest de zondagwandeling vanuit de 'ridderzaal' van het Park-stadhuis wegens gebrek aan belangstelling (twee deelnemers) worden afgelast.

Door Johan Poppen

De rest van het gebodene was zoals verwacht om 'joe te vernuvern': in de koestering van de Toal. „Dij verwaarmt joe aingoa!” zong zondagmorgen Bé Dijkmeijer. In het programmaboekje aanbevolen als *meziekmoaker*, *vertoaler* en (tot Bé's verrassing) *voetbaler*. Men weet, waar diens wortels liggen, getuige ook zijn ode 'Ik ben een Sodomer'. Minder bekend is, dat hij daar ooit een nuttige keeper was. U mocht eens menen, dat er uit Winschoten nooit iets goeds kan komen...

Pelleboer meldde via Radio Noord „In Groningen hebben we 't zonnetje erbij” op het moment, dat een bus vol liefhebbers naar het beloofde literaire land vertrok. Vroeger was het niet anders: reisbegeleider Harm van der Veen citeerde namelijk uit een lofrijm van Geert Teis op 'Aderjoan' (Geerts Wildervanck): 'Daor schient aal mörgen de zonne weer, raais gait aan'. Met tot besluit van deze bustocht: stampot en zuurkool met worst en spek, nog steeds een lust in het veen.

Geslaagde start

Zonder meer een geslaagde start van Van Ledderom, in het hart van het gebied, waar de produktiviteit in schrievende groot is: de Veenkoloniën. Met als recent fraai bewijsstuk het in de loop van de middag gepresenteerde nieuwe standaardwerk: het Groot Gronings Spreekwoordenboek van Jan J. Boer. Hij verzamelde er 6812 stuks en houdt zich al aanbevolen voor nummer 6813, enzovoort.

Al zegt Fré Scheiber, 'aanpittjer' van de week, in het door hem geredigeerde programmaboekje „Ie kinnen ien Van Ledderom nait aal kerken bezingen”, men kwam toch een eind in die richting. De busreis, met lezing door Janneke Geertsema, Henk Scholte, Kees Visscher, Gré van der

Foto: Anne Marie Kamp

▲ Henk Scholte in de St Willebrordus-kerk in Oude Pekela tijdens het voordragen uit werk van de Grunneger Vieftegers: Duut van Goor, Simon van Wattum en Willem Diemer.

Veen, Hanny Diemer en Jur Engels uit (soms eigen) werk van Twintegers, Vieftegers en Modernen, leidde namelijk naar twee godshuizen en een lege watertoren, in Oude Pekela, Stadskanaal en Wildervank.

Het galmde daarin navenant. Ook het slaan met deuren en het rumoer van passerend verkeer deed nogal afbreuk aan de verstaanbaarheid en aan het soms intieme karakter van enkele gedichten. Maar een aparte belevenis was het: de stem van Henk Scholte met Van Wattums dicht-

regel... *dij doodloopt in hoele van febriek...* te horen wegsterven in de kathedrale gewelven van de Sint Willibrordus.

Receptie-strijkje

De Veendammer Kandelaar-kerk bood zondagavond een eender klankbord voor het Hippolytus-kerkkoor uit Middelstum, door dirigent en organist Kees Steketeo geïnfuseerd in het lichtelijk swingend zingen van bewerkte bijbeltekst-geheelten. Zoals uit Mattheus 17: ...*Goa mor mit*

Hom op pad, ales in joen haart bewoaren, blien nait baange staan te stoaren, der is nog waark wereld zat...

Van intieme luistersfeer was sprake in het zaaltje, waarin op 'Wie was Kneles ter Loan?' vijf interessante antwoorden werden gegeven. Het onverwachte optreden van een receptie-strijkje in een aangrenzend vertrek tijdens de voordracht 'volkskunde' kon die aandacht niet blijvend verstoren. Oorzaak? Het onderschatten door de verhuurder van de mate van geluid-dichtheid van de scheidingswand.

De inleiders belichtten Ter Laan als 19e-eeuws volksman: een breedsprakig en gortdroog parlementariër; als overall letterlijk vooraan staand en vooraan zittend mascotte van de Groninger Beweging en vooral als uiterst vitale bejaarde, die zijn grootste betekenis voor de Grunneger sproakleer, volkskunde en geschiedenis pas kreeg, toen hij (lichamelijk kaarsrecht) naar de acht kruisjes liep.

Zo beschouwd heeft Jan J. Boer (nog maar kort 'in de VUT' en meteen weer met schrijven begonnen) nog heel wat creatieve tijd tegeroed. Een qua gezicht steeds treffender gelijkens van de huidige voorman van Bouk en Genootschap met 'ol Kneles' werd vastgesteld door streektaalfunctionaris Siemon Reker. Gelukkig wordt Jan J. ook onderscheiden van Jan Boer door de toevoeging, dat laatstgenoemde 'de olle' was. Jan Jonge Boer dus.

Dijkmeijer, Roelof Stalknecht en Grethe de Vink toonden in een kovieconcert, dat ze ook zonder repeteren zichzelf en hun publiek aange-naam kunnen bezighouden. Omdat Piet Bont 'toevallig' in Veenlust aanwezig was, nam hij de vierde partij voor zijn rekening. 'Oh what a wonderful morning' (tot over half twee) was terecht de gezongen conclusie. Als je de gedeelten, waarin het 'mis' ging, wegnipt (en dat gebeurt, volgens de zangeres), zou het een geïnspireerde radio-uitzending genoemd mogen worden.

De Oavond van t Laid verliep zoals men via Radio Noord kon beluisteren vlot en gevarieerd. Met een onverwachte toegift van de Grunneger Dansers voor Wim Faber, winnaar van de K. ter Laan-Pries, die haast net zoveel artistieke disciplines beoefent als er kerken in Groningerland zijn om te bezingen. Hij bleek namelijk ook dans-repertoire te vervaardigen. Toch een duizendpoot dus, die Wim.